

WATER

Onderzoek 5 Visserij

Een educatief programma ontwikkeld door:
Zuiderzeemuseum, Enkhuizen
Jan van Egmond College, Purmerend

In opdracht van:
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

WATER

Inhoud

1. Opdrachten in het Zuiderzeemuseum	3
2. Opdrachten op school en in de directe omgeving	14
2.1 Onderzoeksvragen	14
2.2 handige internetsites voor je onderzoek.....	24
Bijlage: plattegrond Zuiderzeemuseum	

1. Opdrachten in het Zuiderzeemuseum

Deelthema 5: visserij

Welkom in het Zuiderzeemuseum. Je gaat hier een aantal opdrachten maken over het thema visserij. Op de plattegrond kun je vinden waar je in het museum moet zijn voor het maken van de opdrachten. De locaties kun je verder herkennen aan de foto's in deze tocht en de codes die op de panden staan (zie informatiebordjes). Veel succes en veel plezier.

Loop naar nr. 1 op de plattegrond. Dit gebouwtje komt uit Monnickendam. Veel inwoners van Monnickendam verwerkten en verkochten vis.

Vraag 1: wat is dit voor gebouw?

.....

Vraag 2: wat gebeurde hier vroeger denk je?

.....

Vraag 3: hoe kan de rook uit het gebouw ontsnappen?

.....

Tip: in één van deze rokerijen kun je een film zien over het roken van vis.

 Maak een foto van het gebouw.

Ga naar nr. 2 op de plattegrond. Deze huisjes komen ook uit Monnickendam en werden daar halverwege de 19de eeuw gebouwd. De mensen die hier woonden, werkten vaak in de visrokerijen.

Lees het infobordje op het huisje met de code M013 en beantwoord de volgende vragen.

Vraag 4: hoe oud waren de kinderen van het gezin Miedema toen ze voor het eerst in de rokerij gingen werken?

.....

Vraag 5: hoe oud waren ze toen ze van school afgingen en volle dagen gingen werken?

.....

Vraag 6: zou dat nu nog mogen? Tot welke leeftijd moet je nu verplicht naar school?

.....

Lees nu het infobordje van het huisje met de code M023.

Vraag 7:

a. *Mevrouw Hogentoorn werkte in de visrokerij. Wat waren haar werktijden?*

.....

b. *Een hoeveel verdiende ze per uur?*

.....

Vraag 8: *zou jij nu ook al volle dagen willen gaan werken of blijf je liever nog even op school? Licht je antwoord toe.*

.....

.....

Vraag 9: *waarom moesten kinderen vroeger al op zo'n jonge leeftijd gaan werken denk je?*

.....

.....

Wist je dat er in 1901 een leerplichtwet kwam waarin stond dat kinderen verplicht tot hun twaalfde jaar naar school moesten.

Verderop in deze onderzoekstocht kom je op een plek waar nog echt vis gerookt wordt.

Ga nu naar nr. 3 op de plattegrond. Dit is een huisje uit Zoutkamp, Groningen (code: ZK 1). Hier woonde de familie Bos. Ga naar binnen en kijk eens rond.

Vraag 10: *wat voor vis werd er hier verwerkt?*

.....

.....

Vraag 11: *schrijf in onderstaand schema wie in de familie Bos de verantwoordelijkheid had voor de volgende taken. Kijk op het informatiebordje naast de ingang.*

taak	verantwoordelijkheid van
Garnalen vangen
Garnalen aan boord koken
Schip schoonmaken
Garnalen pellen

Vraag 12: waarom was het zo belangrijk dat de garnalen snel verwerkt werden denk je?

.....

.....

Wist je dat in het begin van de twintigste eeuw ook hele jonge kinderen dit werk moesten doen? In Zoutkamp klaagden de schoolhoofden over de “onreinheid” van deze kinderen (vooral hun handen waren vies) en zeiden dat klassen met veel van zulke leerlingen voortdurend extra gelucht moesten worden.

Vraag 13: stel je eens voor: je bent negen jaar, je woont in dit huisje met nog een heleboel broertjes en zusjes en je moet na schooltijd tot in de avond garnalen pellen. Wat zou je van zo'n leven vinden? Licht je antwoord toe.

.....

.....

.....

Wist je dat onderzoekers in 1911 hier het volgende van dachten: “het lot dezer kinderen blijft betreurenswaardig, ...een kinderplaag die de jeugd der slachtoffers berooft van spel en vrijheid, van buitenlucht en voldoende nachtrust. In plaats daarvan treedt gejaagd, geestdodend werken in de benauwde atmosfeer der te kleine met visch-lucht bezwangerde woonvertrekken.”

📷 Maak een foto van de binnen- en buitenkant van dit huisje.

Loop nu naar nr. 4 op de plattegrond. Dit gebouwtje is een aashok (code: WL 3) en de bakken die je hier binnen ziet zijn aasbakken. Hierin werden vislijnen van aas (wormen, garnaal of spiering) voorzien. De vislijnen die je hier ziet liggen worden hoekwant genoemd. Aan deze vislijnen zaten dwarslijntjes met daaraan haakjes. Hiermee werd bijvoorbeeld bot, schar en paling gevangen. De lijnen waren wel 200 meter lang.

Vraag 14: in één van de aasbakken zie je dat het hoekwant is afgedekt met zand. Waarom werd dit gedaan denk je?

.....

.....

Vraag 15: de aasbak met hoekwant werd achter op het schip geplaatst en vandaar uit werd de vislijn uitgezet. Teken hieronder hoe je denkt dat dit eruit zag.

Wist je dat vroeger op de Zuiderzee onderscheid werd gemaakt tussen gaand en staand want? Gaand want waren visnetten die door het water werden getrokken met schepen. Staand want zijn onbeweeglijke visnetten. Ze liggen of staan op de bodem verankerd. Hoekwant is staand want.

Loop naar nr. 5 op de plattegrond. Dit huis komt uit Vollenhove (code: VN 1). Vollenhove lag vroeger aan de Zuiderzee, maar ligt nu achter de Noordoostpolder aan het Vollenhover Meer. Ga hier naar binnen en beantwoord de volgende vragen.

Vraag 16: wat overkwam vader Bording en zijn twee zoons in de winter van 1849?

.....
.....
.....
.....

Vraag 17: heeft het verhaal een goed einde? Vertel eens kort hoe het met de Bordings is afgelopen.

.....
.....
.....

.....

Vraag 18: Wat voor vis vingen ze?

.....

.....

.....

Vraag 19: De Zuiderzee was helemaal bevroren. Hoe konden ze dan toch vis vangen denk je?

.....

.....

.....

Vraag 20: wie woonde er vroeger in dit huisje en wat heeft hij met de Bordings te maken? Lees de informatie op het bordje buiten naast de deur.

.....

.....

.....

Vraag 21: buiten aan de zijkant van dit huisje staat een kippenhok. Dit werd vroeger in Vollenhove ook gebruikt als leugenbank. Een leugenbank is een plek waar vissers bij elkaar komen, nieuwtjes uitwisselen en elkaar sterke verhalen vertellen. Als jij visser was en een andere visser een sterk verhaal zou vertellen, waarover zou dit verhaal dan gaan?

.....

.....

.....

Toen dit huisje nog in Vollenhove stond had je vanaf deze leugenbank een vrij uitzicht op de Zuiderzee. Wat voor uitzicht heb je hier nu? Maak (op de volgende bladzijde) een sfeertekening en/ of maak een mooie foto van wat je hier om je heen ziet.

Tekenruimte

Ga nu naar nr. 6 op de plattegrond. Dit huis komt uit Koehool, Friesland (code: BAR 2). Hier wordt nog echt haring gerookt. Je gaat eerst wat meer te weten komen over de bewoners van dit pand. Daarna ga je nog even kijken bij het visroken.

Vraag 22: in dit huis woonde Jan Heeringa met zijn gezin. Wat voor vis ving hij? Lees goed het bordje op de deur.

.....

Vraag 23: Heeringa viste in een regel. Wat is een regel?

.....

Vraag 24: met wat voor netten visten ze?

.....

Wist je dat een regel ook een rij fuiken is? Zo'n rij fuiken liep wel tot een paar kilometer ver in zee.

Vraag 25: hoe ziet een fuik eruit? Je ziet er hier om het huis genoeg liggen. Teken hieronder een fuik na.

Vraag 26: Jan Heeringa kon niet van alleen vissen rondkomen. Waar verdiende hij nog meer zijn brood mee?

.....
.....

Vraag 27: in het huis bevindt zich een schuur. Ga hier eens naar binnen. In deze schuur bewaarde Heeringa zijn vistuig. Je ziet hier hele grote hoepels liggen. Waarvoor werden die gebruikt denk je?

.....
.....

Vraag 28: noem nog een aantal dingen die je hier ziet liggen en die met de visserij te maken hebben.

.....
.....
.....

Vraag 29: achter in het pand woonde de familie Heeringa. Neem eens een kijkje in het woonhuis. Hoeveel

mensen woonden samen in deze kamer?

.....

Vraag 30: waar sliepen ze denk je? Hoe noem je zo'n soort bed?

.....

Wist je dat de kinderen van de familie ook wel in de kleine keldertjes onder de bedstee sliepen? Ze pasten namelijk niet met z'n allen in het gewone bed. 's Avonds zullen ze trouwens wel moe zijn geweest want ze moesten heel lang lopen om naar school te gaan: twee uur heen en weer twee uur terug.

Loop nu weer naar buiten en neem een kijkje bij het visroken. Beantwoord dan de volgende vragen. Als je er zelf niet uitkomt, vraag dan hulp aan de visroker.

Vraag 31: waarom werd vis vroeger gerookt?

.....
.....

Vraag 32: is er nog een andere manier waarop vis vroeger langer houdbaar werd gemaakt?

.....
.....

De vis die hier wordt gerookt is haring. Andere vissen die vroeger in de Zuiderzee voorkwamen zijn bijvoorbeeld ansjovis, bot, paling, garnaal, schol en schar.

Vraag 33: Zuiderzee is nu IJsselmeer. Een heleboel van deze vissoorten is hier verdwenen. Hoe komt dat denk je?

.....
.....

Vraag 34: wat voor vis wordt er nu nog in het IJsselmeer gevangen?

.....

Vraag 35: met wat voor netten wordt er nu nog in het IJsselmeer gevist?

.....

Als je wilt kun je hier een gerookte haring kopen! En, wat vond je van de smaak?

📷 Maak een foto van het visroken.

Ten slotte loop je naar de haven (nr.7 op de plattegrond). Hier geven twee museummedewerkers een demonstratie. Zij kunnen je van alles vertellen en laten zien over de Zuiderzeevisserij.

Interview!

Deze medewerkers ga je interviewen. Stel ze de vragen hieronder. Je kunt er natuurlijk altijd zelf nog vragen bij bedenken.

*Vraag 36: wat voor vistuig werd er vroeger op de Zuiderzee gebruikt? Kunt er ons een paar laten zien?
Gebruik het onderstaande schema voor je antwoord.*

soort vistuig (naam)	soort vis	hoe werkt het?

 Maak een foto van de verschillende soorten vistuig.

Vraag 37: wat voor demonstratie geeft u hier?

.....

Activiteit: misschien mag je ook wel een stuk net boeten of breien!

Vraag 38: wat betekent dat eigenlijk, een net boeten?

.....
.....

Vraag 39: wat houdt het tanen van visnetten in?

.....
.....

 Maak een foto van een klasgenoot die een net breit of maak een foto van het tanen.

Vraag 40: hoe oud was een visser vroeger als hij begon met vissen?

.....

Vraag 41: was vissen op de Zuiderzee een gevaarlijk beroep? Waarom?

.....

.....

Vraag 42: hoe lang waren vissers weg van huis?

Neem nu een kijkje bij de vissersschepen. Vraag aan de museummedewerkers waar ze precies liggen.

Vraag 43: bij deze schepen staat op het achterschip een soort kist. Onder deze kist zit de bun, een ruimte die in verbinding stond met de zee en dus altijd gevuld was met water. Wat werd er in de bun bewaard denk je?

Vraag 44: waarom was dit handig?

Vraag 45: op een visserschip werkten meestal drie bemanningsleden: de schipper, de visser en z'n knecht (vaak de zoon van de visser). In welk gedeelte van het schip sliepen zij?

 Maak een foto van een vissersschip.

Je bent nu klaar met het maken van de opdrachten. Als je tijd over hebt, kun je nog even verder rondkijken in het buitenmuseum. Je kunt ook binnen het binnenmuseum bezoeken. Daar is nog veel meer te zien over de geschiedenis van de Zuiderzee.

Tot ziens in het Zuiderzeemuseum!

2. Opdrachten op school en in de directe omgeving

Deelthema 5: visserij

In het Zuiderzeemuseum heb je onderzoek gedaan naar de visserij op de Zuiderzee. Vanaf 1850 nam de visserij op de Zuiderzee een grote vlucht. Honderden vissersschepen voeren toen op de Zuiderzee. Door je onderzoek in het museum ben je erachter gekomen wat voor soort vissen er toen werden gevangen en de vismethodes die werden gebruikt. Je bent ook meer te weten gekomen over hoe de vis werd verwerkt, hoe het leven van een visser was en hoe hun schepen eruit zagen. Nu ga je onderzoek doen naar de visserij in het heden. Je weet al dat Zuiderzee IJsselmeer is geworden. Wordt er nog steeds zo veel gevist op het IJsselmeer als vroeger op de Zuiderzee? Of komt de meeste vis tegenwoordig ergens anders vandaan? Welke vissoort wordt het meest gevangen? En wat voor schepen worden er nu gebruikt? Die vragen ga je nu allemaal beantwoorden. Dit doe je op school en in de directe omgeving daarvan, dus in de plaats waar je school staat.

Bronnen

Je informatie haal je uit verschillende bronnen. Bronnen zijn bijvoorbeeld boeken en artikelen uit kranten en bladen. In de bibliotheek op school of in de openbare bibliotheek kun je vast wel iets vinden dat handig is voor je onderzoek. Een interview dat je zelf afneemt is ook een bron. Net als in het Zuiderzeemuseum zul je tijdens dit onderzoek een paar keer iemand interviewen. Daarnaast kun je natuurlijk heel veel informatie vinden op internet. Achterin dit onderzoeksboek vind je een lijst van internetsites die betrekking hebben op jouw onderzoek. Neem nadat je de onderzoeksvragen hebt gelezen deze lijst gelijk even door met je groepje.

Tijdens dit onderzoek moet je, net als in het Zuiderzeemuseum, af en toe tekeningen en/of foto's maken van wat je ziet. Die kunnen later ook weer dienen als bron bij het maken van je presentatie of verslag.

2.1 Onderzoeksvragen: visserij

De onderstaande onderzoeksvragen hebben betrekking op de beroepsvisserij (visserij als bron van inkomsten) zoals je ook in het museum hebt onderzocht. Je gaat vragen beantwoorden over soorten visserij, schepen, overbevissing en regels, visverwerking en IJsselmeervisserij.

Soorten visserij

Vraag 1: de visserij in Nederland bestaat uit de volgende soorten:

- zeevisserij
- kustvisserij
- binnenvisserij

Geef aan onder welke soort visserij de volgende wateren in Nederland vallen: Noordzee, IJsselmeer, Waddenzee, Westerschelde, Randmeren (tussen Flevoland en Gelderland/Utrecht), Rijn. Doe dat in het schema op de volgende bladzijde.

zeevisserij	kustvisserij	binnenvisserij

Vraag 2: wat voor vis wordt er bij deze soorten visserij gevangen? Geef bij elke soort visserij drie voorbeelden. Doe dit weer in onderstaand schema.

zeevisserij	kustvisserij	binnenvisserij

Vraag 3: met welke soort visserij houden Nederlandse vissers zich tegenwoordig voornamelijk bezig?

.....

*Vraag 4: en welke soort vis wordt tegenwoordig door de Nederlandse vissers het meest gevangen?
Noem twee vissoorten.*

.....

Schepen

*Vraag 5: er zijn twee soorten schepen die veel worden gebruikt in de Nederlandse zeevisserij.
Noem deze twee schepen.*

.....

.....

*Vraag 6: in het Zuiderzeemuseum heb je gezien hoe op de vissersschepen de gevangen vis werd bewaard:
in de bun. Hoe gaat dat tegenwoordig op de moderne vissersschepen?*

.....

.....

Overbevissing en regelgeving

*Vraag 7: wie bepaalt de regels voor visserij in Nederland, bijvoorbeeld als het gaat om hoeveel vis er
gevangen mag worden?*

.....

Vraag 8: wat is overbevissing?

.....

.....

Vraag 9: welke vissoorten die door Nederlandse vissers gevangen worden, worden het meest bedreigd?

.....

.....

Vraag 10: wat wordt bedoeld met duurzame visserij?

.....

.....

Vraag 11: en waarom is dit zo belangrijk? Noem minstens twee redenen.

.....

.....

Vraag 12: men probeert overbevissing tegen te gaan door het instellen van een visquotum. Wat is dat, een visquotum?

.....

.....

Vraag 13: een manier waarop in de toekomst wellicht overbevissing kan worden tegengegaan is door middel

van de zogenaamde aquacultuur. Wat houdt dit in en komt dit op het moment al veel voor in Nederland? Om welke vissen gaat het dan?

.....
.....
.....

IJsselmeervisserij

Vraag 14: hoeveel vissersschepen zijn er actief op het IJsselmeer?

.....

Vraag 15: wat voor vis wordt er voornamelijk op het IJsselmeer gevangen?

.....

Vraag 16: wat voor vismethodes worden er voornamelijk gebruikt?

.....
.....

Vraag 17: welke ken je al van het Zuiderzeemuseum?

.....
.....

Vraag 18: wat doet men om overbevissing op het IJsselmeer tegen te gaan?

.....
.....

Vraag 19: welke soort vis wordt het meest bedreigd?

.....

Vraag 20: wie zorgt ervoor dat het water in het IJsselmeer schoon blijft?

.....

Vraag 21: ziet de toekomst van de visserij op het IJsselmeer er rooskleurig uit? Waarom wel/ niet?

.....
.....
.....

Visverwerking

Vraag 22: op welke manier wordt vis tegenwoordig verwerkt? Noem er minstens drie. Welke manier van visverwerking ben je ook al in het museum tegen gekomen?

.....

.....

.....

.....

Vraag 23: noem een plaats in Nederland waar veel visverwerkende bedrijven staan.

.....

Vraag 24: in het museum heb je gezien dat vroeger in Zoutkamp de gevangen garnalen thuis door vrouw en kinderen werden gepeld. Waar worden de garnalen tegenwoordig gepeld?

.....

Interview!

Hieronder staan drie opdrachten voor interviews. Doe in ieder geval het interview bij opdracht 25. De interviews van opdrachten 26 en 27 hoef je alleen te doen als daarvoor de tijd en de mogelijkheid aanwezig is. Overleg dit met je docent.

Vraag 25: ga naar een plek bij jou in de buurt waar vis wordt verkocht. Dit kan een viswinkel of viskraam zijn, maar ook een supermarkt. Houd een interview met een medewerker. 📷 Neem foto's van wat je ziet. Bedenk van tevoren goed welke vragen je wilt stellen. Stel in ieder geval de volgende vragen:

- welke vissen in de winkel komen uit de Nederlandse wateren (zoet en zout)?
- wat is er met de gevangen vis gebeurd nadat ze aan de wal gebracht is tot het moment dat ze in de winkel ligt? Geef dit weer in een schema.
- hoe wordt de prijs van vis bepaald?
- hoe werkt de visveiling?
- waar bevindt zich de visveiling?
- wordt er in Nederland veel vis gegeten?
- welke vis eet men het liefst?

Schrijfruimte interview

Schrijfruimte interview

Interview extra!

Vraag 26: wordt er in de plaats waar je school staat (of niet ver daar vandaan) gedaan aan beroepsvisserij? Dan is dit je kans. Regel een interview met een visser. Bedenk van tevoren goed wat voor vragen je hem wilt stellen. Hieronder staan een aantal suggesties:

- *wat voor soort vis vangt hij?*
- *wat voor vismethoden gebruikt hij?*
- *Is zijn beroep zwaar en/of gevaarlijk? Waarom?*
- *wat zijn de leuke kanten van zijn beroep?*
- *hoe lang is hij van huis?*
- *vroeger speelden vrouwen een belangrijke rol doordat zij de vis die gevangen was door hun man, verwerkten en/of verkochten. Wat voor rol spelen vrouwen tegenwoordig in de visserij en in het vissersgezin?*
- *Neem foto's van het schip waarop de visser vaart. Wat voor schip is dit? Misschien mag je er zelfs wel een kijkje op nemen!*

Wordt er bij jou in de buurt niet aan beroepsvisserij gedaan, probeer dan informatie te vinden in andere bronnen zoals kranten, tijdschriften en natuurlijk internet. Maar misschien kun je ook wel bellen of mailen met iemand van een maritieme opleiding of visserijschool en hem/haar je vragen stellen.

Schrijfruimte interview

Schrijfruimte interview

Interview extra!

Vraag 27: bovenstaande vragen hadden allemaal te maken met de beroepsvisserij. In Nederland wordt tegenwoordig ook veel gedaan aan visserij voor de sport: recreatievisserij. Misschien is vissen ook wel jouw hobby. Ga naar een hengelsportvereniging of hengelsportwinkel en neem een interview af met een verenigingslid of een winkelmedewerker. 📷 Neem weer foto's van wat je ziet. Bedenk van tevoren goed wat voor vragen je hem of haar wilt stellen. Hieronder staan een aantal suggesties:

- *waar in de plaats waar je school staat mag je allemaal vissen?*
- *wie is eigenaar van die visplaatsen?*
- *welke vissen kun je daar vangen?*
- *wat voor hengels worden er door sportvissers gebruikt?*
- *wat voor aas wordt er gebruikt?*
- *wat voor visvergunningen zijn er nodig en hoe kom je aan zo'n vergunning?*
- *wie zorgt ervoor dat het water schoon genoeg is voor de vissen om in te leven?*

Schrijfruimte interview

Einde

2.2 Handige internetsites voor je onderzoek

Op internet is heel veel te vinden over water, soms zoveel dat het je kan gaan duizelen. Hieronder geven we een aantal tips voor internetsites die interessant zijn voor je onderzoek. Houd er wel rekening mee dat websites soms gewijzigd worden. In dat geval moet je zelf even verder zoeken om de juiste informatie te vinden.

www.hhnk.nl: dit is de website van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier waarop van alles te vinden is over water in Noord-Holland (boven het Noordzeekanaal) en het werk dat een Hoogheemraadschap doet. Zo zijn zij o.a. verantwoordelijk voor waterkwaliteit van sloten, kanalen, plassen en meren door het zuiveren van afvalwater. Dubbelklik op het kopje 'achtergrondinformatie' om hier meer over te weten te komen.

www.waterschappen.nl: op deze site kun je onder 'mijn waterschap' het waterschap vinden van het gebied waar jij woont of waar jouw school staat. Ook kun je hier doorklikken naar de websites van alle waterschappen in Nederland.

www.waterschapswijzer.nl: klik op 'sitemap' en je krijgt een overzicht van alle onderwerpen waarover je op deze site meer te weten kunt komen. Hier kun je informatie krijgen over wat een waterschap is en het werk dat zij doen. Andere interessante onderwerpen voor je onderzoek zijn 'schoon water om te vissen', 'waarom is schoon oppervlaktewater belangrijk?' en 'waterschappen als natuurbeheerders'.

www.waterland.net: Kijk onder 'waterklas' en vervolgens onder VMBO. Hier kun je onder 'vissers en Europa?' meer lezen over overbevissing, soorten vis en de visserijschool. Onder Havo/Vwo kun je interessante informatie vinden bij 'Europa zonder grenzen, hoe regelen we dat met water?' en bij basisonderwijs kun je meer over visserij lezen onder 'drukte op zee'.

Op de startpagina kun je ook kiezen voor 'waternieuws' en de laatste berichten lezen over van alles wat met water te maken heeft.

www.rijksoverheid.nl: website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Kijk onder 'landbouw, natuur en voedsel' en vervolgens onder 'visserij' en 'Europees landbouwbeleid en visserijbeleid'.

www.vissersbond.nl: Klik op 'beroepsvisserij' voor informatie over binnen-, schelp-, kust- en zeevisserij. Hier kun je lezen over vissoorten, vismethoden en nog veel meer dingen die met de visserij in Nederland te maken hebben.

www.pvis.nl: website van het Productschap vis. Kijk onder 'visserij' en lees meer over binnenvisserij en kust- en zeevisserij. Hier kun je informatie vinden over het aantal vissersschepen, het soort vissersschepen, de hoeveelheid gevangen vis, vissoorten en vismethoden. Op deze site kun je ook lezen over aquacultuur.

www.viskids.nl: kijk onder het kopje 'spreekbeurt' en je vindt allemaal nuttige informatie voor je onderzoek. Over de verschillende soorten visserij, de vissersschepen die worden gebruikt, de vissen die worden gevangen en ook over visverwerking, visverkoop en vis kweken. Op deze site kun je verder plaatjes zien van vissersschepen en vissoorten.

www.visserslatijn.nl: op deze website over hengelsport kun je informatie vinden over hoeveel soorten zoetwatervis er in Nederland zijn en welke soorten worden bedreigd. Kijk onder 'vissoorten' en je vindt een beschrijving per vissoort, een afbeelding en waar de vis voorkomt.

www.wnf.nl: website van het Wereld Natuurfonds. Klik op het kopje 'wat WNF doet', en vervolgens op 'oceanen en kusten'. Hier kun je meer lezen over de visserij in Nederland en Europa, overbevissing, welke vissoorten worden bedreigd en hoe dat komt en over duurzame visserij.

Andere interessante sites:

www.visserijnieuws.punt.nl: de laatste nieuwsberichten over de visserij

www.noordzee.nl: informatie over visserij op de Noordzee, de vissoorten en de vangstmethoden.

www.ijsmeer.startpagina.nl: hier vind je van alles over het IJsselmeer. Interessant voor je onderzoek zijn de onderwerpen 'vissen' en 'beroepsvisserij'.

www.vissenschool.nl: informatie over allerlei soorten vissen van aal tot zonnebaars.

www.deltawerken.com: op deze site over de deltawerken kun je ook meer lezen over overbevissing.

www.rijkswaterstaat.nl: website van deze rijksdienst die verantwoordelijk is voor het nationaal waterbeleid.

De website van de gemeente en provincie waar je naar school gaat is ook altijd interessant om te bekijken. En door het thema van je onderzoek of trefwoorden die met het thema te maken hebben (beroepsvisserij, IJsselmeervisserij, overbevissing etc.) te googlen kom je achter nog meer informatieve links.

